

РЕЦЕНЗІЯ

на книгу «Пауль Целан (1920–1970). Біобібліографічний покажчик» – Чернівці: Букрек, 2020. – 160 с. [Автори-укладачі: Іванна Рудько, Олександра Гаврилюк, Оксана Сандуляк; ред. Марія Довгань; Упр. культури Чернів. облдержадмін., Чернів. обл. універс. наук. б-ка ім. М. Івасюка, Літ. Целанівський центр. – До 100-річчя від дня народження]

До 100-річчя від дня народження найвидатнішого німецькомовного поета другої половини ХХ ст., уродженця українського міста Чернівці Пауля Целана колектив Чернівецької обласної універсальної наукової бібліотеки ім. Михайла Івасюка підготував і видав розлогий біобібліографічний покажчик, який може слугувати дороговказом у безмежному морі джерел, присвячених життю і творчості поета. Це перша в Україні біобібліографічна праця такого масштабу, яка налічує 816 позицій.

Книга засвідчує велику й наполегливу пошукову роботу колективу авторів-укладачів, якому вдалося зібрати майже усі доступні публікації творів поета в українських перекладах та наявну секундарну літературу – книги, монографії, статті, відгуки, рецензії про поета в Україні й частково за кордоном. Книга добре структурована і зручна у користуванні. Вона складається з чотирьох основних розділів: Твори Пауля Целана, Життя і творчість Пауля Целана, Бібліографія та Вебліографія, а також переднього слова від укладачів, передмови, списку псевдонімів, іменного й географічного покажчиків та списку використаних періодичних видань. Чудовим ілюстративним доповненням до книги є вкладка зі світлинами (16 сторінок), яка дає уявлення про біографічні віхи поета та етапи рецепції його творчості в Україні.

Основні розділи бібліографії впорядковані за алфавітним та хронологічним принципом, що дає змогу легко простежити, як відбувалося засвоєння творчості поета в українському (а частково й російському) духовному просторі від перших несміливих згадок про поета, які відносяться переважно до ранніх років української незалежності – і до наших днів. Безперечно, що найбільша цінність даного біобібліографічного покажчика полягає у вичерпній систематизації наявних українських джерел, хоча видання бере до уваги й важливі целанознавчі публікації, здійснені за кордоном, головним чином у німецькомовному культурному ареалі. Звичайно, що тут укладачі вдаються до принципу вибіркової, позаяк для того, щоб осягнути всю наявну західну літературу про Целана, потрібне було б багатотомне видання.

Книга відзначається добротною поліграфічною якістю і стане цінним надбанням української бібліографії, незамінним компасом для всіх, хто цікавиться творчістю Пауля Целана – науковців-германістів, літературознавців і культурологів, філософів і мовознавців, а також для рядових любителів і поціновувачів творчості поета.

Петро Рихло, професор кафедри зарубіжної літератури та теорії літератури Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича